

Schriftelijke vragen Art. 42: Geen handhaving, maar gedogen – Hilversum als speelveld voor Extinction Rebellion

Aan: het college van burgemeester en wethouders van Hilversum

Van: Fractie Durlacher

Datum: 07-10-2025

Geacht College,

Op 27 september 2025 is Hilversum opnieuw decor geweest van wanorde en vernieling. Onder het mom van een 'vreedzame demonstratie' richtte Extinction Rebellion (XR) schade aan op en rond het Mediapark: ramen beklad, straatmeubilair besmeurd, eigendommen van bedrijven beschadigd. Vier actievoerders mochten zelfs – met instemming van de veiligheidsdriehoek – het dak van het NOS-gebouw op. Beelden tonen agenten die letterlijk toekijken, lijmimmers afpakken en weer teruggeven. Politiebonden spreken inmiddels van 'oneigenlijk gebruik van de politie'. De burgemeester zegt 'verrast' te zijn, terwijl hij zelf voorzitter is van de driehoek die deze afspraken maakte.

Volgens onze fractie houdt vrijheid op waar andermans eigendom of veiligheid wordt geschonden. Wat hier gebeurde was geen demonstratie, maar georganiseerde schade aan publieke en private goederen – en de gemeente keek toe.

Onze vragen:

1. Bevestigt u dat de veiligheidsdriehoek toestemming gaf om het dak van het NOS-gebouw te betreden? Was hiervoor toestemming van de eigenaar (Media Park Enterprise B.V.)? Zo nee, erkent u dat dit neerkomt op het faciliteren van huisvredebreuk?
2. Bestond er een draaiboek waarin stond hoever actievoerders mochten gaan, en wie bepaalde die 'tolerantiegrens'? Vindt u dat vernieling en bekladding binnen enige redelijke tolerantie vallen?
3. Waarom werd niet ingegrepen bij strafbare feiten die zich voor de ogen van agenten afspeelden? Klopt het dat agenten via portofoon de instructie kregen 'niet optreden'?
4. Bent u bekend met de beelden waarop een agent, bijvoorbeeld, een emmertje lijm teruggeeft aan een actievoerder? Worden deze beelden onderzocht?
5. Wat is de totale financiële schade aan gemeentelijke en particuliere eigendommen, en wie betaalt de schoonmaak – de belastingbetaler of de dader? Gaat de gemeente schade verhalen op XR of individuele deelnemers? Zo nee, waarom niet?
6. Heeft de gemeente kennisgenomen van eventuele aangiftes door de NOS en Media Park Enterprise. Is er overleg geweest over schadevergoeding en toekomstige beveiliging? Zo nee, waarom niet?
7. Waarom zijn er ondanks vastgestelde strafbare feiten nul aanhoudingen verricht, en op wiens instructie is daarvan afgezien?

8. Deelt u de analyse van de Nederlandse Politiebond dat hier sprake was van 'oneigenlijk gebruik van politiecapaciteit'? Hoe voorkomt het college dat Hilversum voortaan decor wordt van wat agenten zelf 'een theaterspel' noemen?

9. Waarom lijkt er een tweedeling te ontstaan, waarbij sommige demonstranten hard worden aangepakt (zie voorbeelden Amsterdam en Den Haag), terwijl men in Hilversum vrij spel krijgt? Deelt het college de opvatting dat de wet voor iedereen gelijk hoort te gelden — ongeacht het doel of de overtuiging van de demonstrant?

10. Erkent u dat XR, door gericht te ageren tegen de NOS, feitelijk druk uitoefent op de vrije pers? Welke maatregelen neemt Hilversum om mediabedrijven te beschermen tegen herhaling?

11. Bent u bereid XR pas weer een demonstratie te laten houden als zij schriftelijk garanderen andermans eigendom en veiligheid te respecteren, en wordt het beleid aangescherpt zodat privé-eigendom (zoals daken van bedrijven) voortaan altijd is uitgesloten?

12. Wanneer neemt de burgemeester openlijk verantwoordelijkheid voor het falende optreden van zijn driehoek?

13. Kan de raad, naast beantwoording van bovenstaande vragen, een volledige evaluatie met feiten, schadebedragen en beslisnotities ontvangen?

Wij zien de beantwoording met belangstelling tegemoet,

Vrijheid is pas waardevol als ze wederkerig is. Wie eigendom vernielt of de vrije pers intimideert, verliest het morele recht zich 'vreedzaam demonstrant' te noemen. Hilversum heeft niet gefaciliteerd wat grondrechten beschermt, maar wat ze ondermijnt. Fractie Durlacher vraagt het college om terug te keren naar de basis: handhaven waar agressie begint, beschermen waar vrijheid leeft.

Frederique Durlacher
Fractie Durlacher

Bronnen: De Telegraaf, Gooi en Eemlander, HilversumsNieuws, NH Nieuws, PowNed.